

Terveydenhuollon tuottavuus

Miten rahalla vaikutetaan
terveyteen?

Terveyttä halvalla

- Tuottavuus = tuotos/panos
- Tuotos on terveys
  - Terveet elinvuodet
- Panos = raha

Tuottavuuden dekomponointi

- Tuotannollinen tehokkuus
  - Toimenpiteet tehdään tehokkaasti
- Allokatiivinen tehokkuus
  - Tehdään oikeita toimenpiteitä
- Sosiaalinen tehokkuus
  - Toimenpiteet kohdistetaan oikeille henkilöille
- Ennaltaehkäisyn tehokkuus
  - Elämäntavat tukevat terveyttä
- Työhyvinvointitehokkuus
  - Työ on vähemmän työtä

Tuotannollinen tehokkuus

- Tuotantotaloustieteilijöiden maailmaa
- Terveystalouden henkilöstölle ei opeteta monimutkaisten organisaatioiden johtamisesta
- Yksityisen terveydenhuollon väitetään olevan tuotannollisesti tehokkaampaa
  - **Julkisen puolella tehoton käytäntö ei paljastu**
- HYKS:n kirurgien tuottavuuserot moninkertaisia
- Ammattikuntarajat!

Allokatiivinen tehokkuus

- Vakuutusmuotoisen terveydenhuollon ongelma
- Yksityinen + vakuutus johtaa korkeampiin menoihin kuin julkinen + verorahoitteinen
- Vakuutusyhtiöt muistavat lapsivakuutuksen pitkään

Sosiaalinen tehokkuus

- Tasainen tulonjako – suuret sosiaaliset terveyserot
- Köyhien miesten ylikuolleisuus suurta
  - Pääsy hoitoon
  - Elämäntapa kysymys
- Suomi lääkärin hoidossa epäsosiaalisimpien OECD-maiden joukossa Portugalin ja USA:n kanssa
  - Työterveyshuolto jakanut hoidon kahtia
  - Suurin eriarvoisuus suun terveydenhuollossa, vaikka sijoitumme siinä keskikastiin

Ennaltaehkäisyn tehokkuus

- Sosiaalisissa terveyseroissa elämäntapojen merkitys on suurin(?)
  - Aiheuttaako köyhyys sairautta vai sairaus köyhyyttä?
- Pohjois-Karjala-projekti

Työhyvinvointitehokkuus

- Jos palkat määräytyisivät markkinoilla, tämä näkyisi työn hinnassa
  - Alkaa näkyä
- Raskas työ ja jäykät työajat ajavat yksityiselle
  - ”KVTES on työnvuokraajan aarre”